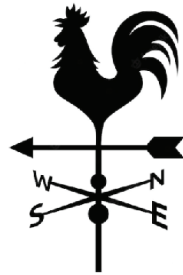

SUPER FORECASTING

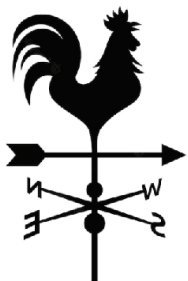

THE ART & SCIENCE OF PREDICTION

A manual for thinking clearly in an
uncertain world

**PHILIP TETLOCK &
DAN GARDENER**

Part 2

خلاصه کتاب

هنر پیش بینی

راهنمایی برای تفکری واضح در دنیای نامطمئن

فیلیپ تتلاک دن گاردنر

قسمت دوم

قسمت دوم

در این قسمت می‌خوانیم:

ما اغلب این پیشبینی‌ها رو در رسانه‌ها از آدم‌های معروف می‌بینیم و اغلب هم فراموش می‌کنیم که پیگیری این پیشبینی‌ها رو بکنیم که اصلاً نتایجش چی شد...

تا حالا فکر کردید که اصلاً پیشبینی چرا کار سختی هست؟ پیشبینی وضعیت هوا رو دقت کردید؟ گزارش هوا رو آگه بهش دقت کنید در همون روز معمولاً خیلی دقیقه، واسه فردا رو نگاه کنید نسبتاً خوبه، برای پس فردا... یه مقداری قابل اعتماد، اما برای هفته بعد یا ماه بعد دیگه خیلی همیشه روش حسابی کرد!

در بخش اول خوندم که سرمایه‌داران، شرکتهای بزرگ یا حتی عامه مردم برای پیشبینی رویدادهای مهم پیش افرادی مثل توماس فریدمن میروند، مثلاً درباره این که تا سال دیگه این موقع آیا کشوری از منطقه یورو خارج خواهد شد یا نه! آیا روسیه به اوکراین حمله می‌کنه یا نه! البته این سوال برای زمانی بود که هنوز روسیه به اوکراین حمله نکرده بود و از سال ۲۰۱۴ مطرح بود؛ تازه این موضوعات سوالاتی هستند که ما می‌فهمیم یعنی چی ولی یه سوالاتی هستند که پیچیده‌تر هستند.

مثلاً این که اگر تو منطقه آزاد شانگهای چین یک تامین کننده اینترنت جدید بیاد معنی‌ش این میشه که چینی‌ها به توئیتر و فیس بوک دسترسی پیدا می‌کنند! این سوال رو آگه بخواین جواب بدین باید یه اطلاعاتی بدونین که تقریباً تخصصی هست مثل این که اصلاً منطقه آزاد چین داستانش چیه و... بنابراین ما شاید فکر کنیم که آگه اینو بخوایم تحلیل کنیم واقعاً باید آدم تحلیلگر یا به اصطلاح واردی باشه، یا اینجوری بگم آدمهایی که تحلیل می‌کنند حتماً دیگه نتایج تحلیلشون باید بهتر از من باشه!

اما آگه من به شما بگم که یه سری آدمهای نامعروفی که هیچ‌کس نمیشناسشون و کارشون هم این نیست، به صورت پشت سر هم و مرتب نشون دادند که یک سری مسایل رو میتونند خوب پیش بینی کنند حتی بهتر از آدمهایی مثل توماس فریدمن و امثال اون! اونوقت شما چه واکنشی نشون میدید! آدمهایی که توشون وکیل هست فیلمساز و ریاضی دان و کلی سلبریتی هم هستند!

هیچ کدام ولی تخصص تحلیل کردن را ندارند ولی این آدمها از اون آدمهای تحلیلگر و معروف درست تر پیشبینی میکنند! عجیبه ولی این کتاب هنر پیشبینی در مورد این جور آدمهاست، آدمهایی که اگه این کتابو نخونیم با خودمون می‌گیم، این جور آدمها شعبده بازن چطور ممکنه انقدر خوب پیشبینی کنند!

این کتاب در واقع رمزگشایی از این پدیده عجیب است که وقتی بیشتر بفهمیم متوجه میشیم که این پدیده انقدر هم غیر قابل پیشبینی و رمزآلود نیست؛ اما قصه این حرفه‌ای‌های بازار رو اول یه نگاهی بهش بندازیم.

ما اغلب این پیشبینی‌ها رو در رسانه‌ها از آدم‌های معروف می‌بینیم و اغلب هم فراموش می‌کنیم که پیگیری این پیشبینی‌ها رو بکنیم که اصلاً نتیجه‌ش چی شد و اگر غلط بود کجای فکر تحلیلگر مشکل داشت! این اتفاق خیلی کم میفته که ما پیشبینی رو بررسی کنیم.

اتفاقی که خیلی بیشتر میفته این هست که یه تحلیلگر یا منتقدی میاد و یک داستان جذاب و قانع کننده رو با کلی هیجان و آب و تاب برامون با همون لحنی که بلده و بهش اعتقاد داره تعریف می‌کنه و ما هم خوب گوش میدیم و میریم تا دفعه بعد که بخواد چیز دیگری برامون تعریف کنه. این جور آدمها همونایی هستن که در تحقیق تتلاک نتیجه دقت پیشبینی هاشون رسید به همون احتمال ۵۰ درصدی انداختن سکه!

انقدر نتیجه این آزمایش عجیب بود که باعث شد بعضی‌ها بگن که پس تخصص و داشتن دانش کشکه دیگه! پس یعنی حرف متخصصین ارزشی نداره! اما داستان واقعی یکم از این پیچیده تر و جذاب تر هست؛ خیلی درسهای مهمی در این تحقیق و هم در کتاب آقای تتلاک برای همه ما هست (مخصوصاً اون کسانی که در بازارهای مالی پیشبینی و معامله می‌کنند)، هم برای این که اشتباهاتمون رو بفهمیم و هم برای این که از اینجا به بعد یه راه درست تر و بهتری داشته باشیم؛ چون یه نکته خیلی مهمی از تحلیل این آدمهای تحلیلگر معروف روشن میشه اون هم اینه که وقتی به پیشبینی این جور آدمها و روش کارشون نگاه می‌کنیم، می‌بینیم درسته که این جور آدمهای ویژه‌ای خاص دارند، آدمهای باهوشی هستن و معمولاً تحصیلات دانشگاهی بالایی دارند، ولی اینجوری نیست که نشه ما خوب پیشبینی کنیم (و تو بازارهای مالی موفق شیم)، در واقع غیر ممکن نیست بلکه راه داره.

قدرت پیشبینی به دست آوردن یه مساله صفر و یکی نیست که ما یا داریم یا نداریم. یک مهارتی هست مثل خیلی چیزای دیگه که میتونیم به دستش بیاریم و میتونیم در آن بهتر بشیم. این نکته خیلی جالبی هست که این کار شدنی هست، راه داره و هم اکنون میخوایم در مورد راهش و تکنیک هاش بنویسیم.

تا حالا فکر کردید که اصلاً پیشبینی چرا کار سختی هست؟ پیشبینی وضعیت هوا رو دقت کردید؟ گزارش هوا رو آگه بهش دقت کنید در همون روز معمولاً خیلی دقیقه، واسه فردا رو نگاه کنید نسبتاً خوبه، برای پس فردا... یه مقداری قابل اعتماد، اما برای هفته بعد یا ماه بعد دیگه خیلی همیشه روش حسابی کرد!

این موضوع در زمینه های دیگه هم اتفاق میفته و میبینیم مثلاً در پیشبینی بازار سهام، وضع اقتصادی و...

همیشه ترکیب عوامل مختلف در ایجاد یک نتیجه تاثیرات بسزایی میذاره، یعنی اگر یه عاملی یه خورده تغییر کنه، ممکنه بقیه عوامل رو هم تغییر بده و همینطور این چرخه اثرگذاری ادامه داره که نتیجه اش این هست که معلوم نیست چه اتفاقی رو در کل سیستم درست میکنه، به این خاطر میگیریم از قبل روند تغییراتش قابل پیشبینی نیست، خصوصاً در بلندمدت اگر بخواهیم ببینیم چه اتفاقی میفته باید صبر کنیم ببینیم نتیجه این تعامل های درهم پیچیده چی میشه.

کل دنیا رو شبیه یک ابر تصور کنید، ابر چطوری درست میشه؟ بخار آب جمع میشه دور ذرات گردوغبار و ابر درست میشه (جوری که در کتاب علوم خوندیم) و همه ابرهای دنیا هم همینطور درست میشن، اما چه اتفاقی میفته که ابر به این شکل درمیاد؟ اینجاست که پیچیدگی قصه مشخص میشه؛ همه اون روابط رفت و برگشتی و تعامل بین ذره های آب، میرنو میرن تا همیشه مثل اون ابره که ما تو آسمون میبینیم. اگر بخوایم روابط این ذرات رو شبیه سازی کنیم، اون وقت می فهمیم که مدلهای ما چقدر حساسن نسبت به تغییرات خیلی خیلی جزئی، توی سیستم پیچیده ای مثل ابر اگر یه متغیر رو بذاریم ۲/۳ و نمودار تغییراتشو بکشیم یه مسیر براتون ترسیم میکنه؛ حالا به جای این عدد بگذارید ۲/۴، نمودار عوض میشه، اولاش هم مسیر با همون نمودار قبلیس ولی یه خورده که میره جلوتر ازش جدا میشه، باز اگر دقت رو بیشتر کنیم، میبینیم که همین اتفاق میفته و ته نداریم، اینطوری نیست که آگه یه روزی برسیم به یه دقت خاصی در اندازه گیری، دیگه مساله پیشبینی آینده سیستم حل بشه.....

ادامه دارد...